

Met subsidievrije wind op zee haalt het kabinet geen klimaatdoelen

Kasper Walet is directeur van energieadviesbureau Maycroft.

Recente negatieve verhalen in het nieuws dragen niet bij aan het animo van investeerders om nieuwe windparken op zee te financieren. 's Werelds grootste ontwikkelaar, Ørsted verloor in een dag €2,6 mrd aan waarde na een waarschuwing dat hun verwachte productiecijfers naar beneden bijgesteld moesten worden. Honderden banen gaan verloren bij een van de grootste windturbineproducenten in de wereld, Siemens Gamesa. Een directeur van een grote partij die actief is in de bouw van dergelijke projecten, Boskalis, die zegt dat offshorewind op termijn absoluut niet rendabel is (FD, 19 maart).

Investeerders nemen dit allemaal mee bij het maken van de keuze of ze hun geld in wind op zee of in andere, meer rendabele projecten zullen beleggen. Zonder investeerders zijn er aanzienlijk minder gerealiseerde projecten, net terwijl wind op zee de wind in de rug lijkt te hebben. Recentelijk nog meldde het Internationaal Energy Agentschap in Parijs dat wind op zee de toekomst heeft. Ze verwachten door de dalende kostprijs, grotere molens en daling van de operationele en onderhoudskosten een wereldwijde markt van €1000 mrd in 2040. Dat is echter het toekomstbeeld voor de gehele wereld.

Wanneer we inzoomen op Nederland, behoeft dat optimistische beeld absoluut bijstelling. Dat komt vooral door de opzet van projecten. In Nederland worden deze via subsidievrije veilingen op basis van expertise en afdekking van risico's aan de aantrekkelijkste partij gegund. Partijen zullen zeer scherp moeten calculeren en met flinterdunne marges genoeg nemen, marges die bij de minste of geringste tegenwind tijdens de bouw of operationele fase, compleet weggevaagd kunnen worden. De grote vraag is wat de eigenaar van zo'n park dan gaat doen: stoppen of afzien van de bouw?

De komende jaren komen er zeker nieuwe windparken in het Nederlandse deel van de Noordzee bij. Maar ik zet grote vraagtekens bij de financiële soliditeit van veel van die projecten. Er zijn voldoende redenen voor investeerders om op z'n minst te overwegen hun geld ergens anders in te steken. Het lijkt er sterk op dat het streven naar subsidieloze windenergie er juist toe leidt dat de klimaatdoelen niet worden gehaald. In dat geval dan toch maar, net als Oost-Europese landen, inzetten op kernenergie?